

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Maricica Teut,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maricica Teut către SRL „KIRSAN COM” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru neexecutarea obligațiilor contractuale și a prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1714/23
NR. PIGD 2-20059282-01-2ra-20122023-1)*

Recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434. art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. I. Potînga
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Bostan, I. Țurcan, G. Dașchevici

3 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Maricica Teut,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 2 iunie 2020, Maricica Teut, a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către SRL „KIRSAN COM” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru neexecutarea obligațiilor contractuale și a prejudiciului moral (f. d. 3-5).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că la 11 iulie 2016 SRL „KIRSAN COM” cu SRL „APARTAMENT CONFORTABIL” au încheiat contractul de investiții obiectul cărui a fost încăpere locativă nr.XX, apartament cu 2 odăi cu suprafața 67,78 m/p situat în mun. Chișinău, str. XXXX din cadrul complexului locativ cu numărul cadastral XXXXX.

3. Potrivit pct.3 din Anexa nr.1 a contractului de investiții, executorul s-a obligat transmiterea obiectului menționat mai sus până la 30 mai 2017.

4. Ulterior, prin contractul de cesiune de creanță nr.8317 din 23 septembrie 2016, reclamanta a fost substituită în drepturi și obligații cu SRL „APARTAMENT CONFORTABIL”, achitând prețul total al obiectului în suma 34009 euro.

5. Din motiv că SRL „KIRSAN COM” nu și-a onorat obligațiile asumate prin contractul de investiții și nu a transmis în proprietate obiectul contractului, reclamanta s-a adresat în instanța de judecată solicitând încasarea dobânzii de întârziere în suma de 6854,81 euro, a prejudiciului moral în suma de 300 000 lei precum și a cheltuielilor de judecată.

6. În drept, Maricica Teut și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art.19, 874, 934, 944, 2036-2038 din Codul civil.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 13 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea formulată ca fiind neîntemeiată (f. d. 80).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La 19 decembrie 2022, Maricica Teut a declarat apel nemotivat (f. d. 82), împotriva hotărârii din 13 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 1 martie 2023, au declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă. integral (f. d. 107-111).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Maricica Teut, menținută hotărârea din 13 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 132).

10. În opinia instanței de apel, soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii, este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

11. Instanța de apel, a notat că pârâta în corespundere cu pct.6.2 din contractul nr.055/KRS-22 cu privire la investirea capitalului în construcție, a extins termenul de predare a bunului, având în vedere dreptul rezultat din contract. A existat o diferență de majorare a suprafeței de imobil, prezentând în acest sens planul amplasării și măsurările cadastrale ale ap.83, situat în mun. Chișinău, sectorul Botanica, str. XXXX, număr cadastral XXXX, potrivit căruia suprafața bunului imobil este de 67,00 m.p., care nu a fost acoperită prin plată de către reclamant sau de către cedentul bunului, fapt neobiectat de partea adversă, în conformitate cu art. 123 al.(6) Cod de procedură civilă.

12. De asemenea, instanța de apel, a făcut referire la dispozițiile art. art. 585, 619 din Codul civil (în redacția Legii nr.1107 din 06.06.2002), care stipulează că în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. Obligațiilor pecuniare

li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzute la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

13. Cât privește obiectul obligației de a face, a fost menționat că prestația la care s-a angajat pârâta, de predare a bunului imobil către reclamantă, reprezintă o obligație de natură nepecuniară și nu este purtătoare de dobândă. În speță, pârâta nu datorează reclamantei sume bănești, întrucât potrivit raportului juridic, obiectul acestuia îl constituie transmiterea bunului "obligația de a da", iar reclamanta solicită încasarea sumei în mărime de 6 854,81 Euro cu titlu de dobândă de întârziere, pentru neexecutarea obligației de a face. Astfel lipsește condiția esențială de fond a pretenției de încasare a dobânzii de întârziere și anume ca obligația neexecutată să fie de natură bănească.

14. Completul judiciar a reținut ca întemeiat argumentul instanței de fond că, în condițiile în care nu există culpa pârâtei la modificarea unilaterală a termenului de executare a lucrărilor și nefinalizarea construcției bunului imobil sus indicat cu transmiterea acestuia în proprietate investitorului până la data de 30 mai 2017, pârâta este degrevată de răspundere.

15. Instanța de apel a reținut că din probatoriul cauzei rezultă purcederea directă a reclamantei la formularea acțiunii în instanța de judecată, solicitând repararea prejudiciului cauzat prin încasarea dobânzilor de întârziere, fără a solicita desființarea (rezilierea/rezoluțiunea) contractului, în baza căruia părțile și-au asumat obligații, deși, la caz, nu s-a constatat o neexecutare a obligațiilor din partea pârâtului. Astfel, nefiind luat în considerare faptul că pentru a putea fi aplicabilă speței prevederile art.619 Cod civil, ultima urma să recurgă la desființarea (rezilierea/rezoluțiunea) contractului nr.055/KRS-22 din 11.07.2017.

16. Ce ține de argumentele reclamantei referitor la aplicabilitatea prevederilor art.944 Cod civil (în redacția Legii nr. 133 din 15.11.2018, M.O. nr. 467-479), Colegiul a considerat că instanța de fond just a concluzionat că prevederile normei legale enunțate, nu sunt aplicabile speței, întrucât raportul juridic dedus judecății, este guvernat de prevederile Codului civil (în redacția în vigoare până

la 01.03.2019), avându-se în vedere că contractul părților datează din anul 2016, iar dobânzile de întârziere la fel au fost calculate din 01.06.2017, fiind o situație juridică constituită sub imperiul legii vechi.

17. Cu referire la pretenția reclamantei de reparare a prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei, Completul judiciar nu a identificat vreo clauză contractuală din care ar rezulta că nerespectarea vreunei obligații contractuale de către una din părți, oferă posibilitate părții, care pretinde că i-a fost încălcate drepturile, să sesizeze instanța de judecată cu o acțiune de reparare a prejudiciului moral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

18. La 15 decembrie 2023, Maricica Teut, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii privind prin care acțiunea să fie admisă (f. d. 163-169).

19. La 21 ianuarie 2025, în adresa SRL „KIRSAN COM” a fost expediată copia recursului declarat de Maricica Teut, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 179).

20. La 10 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, SRL „KIRSAN COM” a depus referință la recursul declarat de Maricica Tăut, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

SOLICITAREA RECURENTULUI

21. În motivarea recursului, recurenta Maricica Teut, a reiterat argumentele din cererea de apel. Totodată, a indicat că intimatul a fost în întârziere a executării obligațiilor precum și în prezența condiției legale rezultate din prevederile art. 994 din Codul Civil. Consideră că nu au fost prezentate probe care ar confirma cerințele organelor de control, ceia ce ar putea introduce modificări în documentația de proiect și în termenii de îndeplinire a lucrărilor.

22. Recurenta a reținut că i-a fost lezat un drept patrimonial, caz în care urmează a fi compensat prejudiciul moral cauzat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

24. Art. 433 Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434”.

25. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

26. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

27. Art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.”

28. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

29. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

30. Articolul 10 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Completul de judecată remarcă că potrivit art.434 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului de 2 luni, de la data comunicării deciziei integrale dacă legea nu prevede altfel, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

32. La 18 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei, prin care apelul declarat de Maricica Teut a fost respins (f. d. 132).

33. Din sensul art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă rezultă în afara oricărui dubiu că, decizia integrală a instanței de apel se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare, de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

34. Potrivit informației de pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești, Curtea de Apel Chișinău a publicat decizia integrală pronunțată la 30 iunie 2023 [https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/OThjYzNlOWItNWQ3YS00ZDYxLWJiY2UtYzQ4NDc4MThiODVj].

35. Totodată, potrivit extrasului din poșta electronică Zimbra cu adresa valentina.trifan@justice.md rezultă că, decizia din 18 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată apelantei în data de 3 iulie 2023 la adresa electronică XXXXXX (f. d. 142 verso), utilizată de Maricaca Teut la depunerea cererii de

amânare (f. d. 48), la depunerea cererii de apel motivat (f. d. 102), inclusiv la depunerea taxei de stat în instanța de recurs (f. d. 170). Astfel, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea deciziei din 18 mai 2023 se încadrează pe deplin rigorilor prevăzute la art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, enunțate la punctul 29 al prezentei încheieri.

36. Respectiv termenul-limită de 2 luni pentru depunerea recursului împotriva deciziei instanței de apel, în conformitate cu prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă, a început să curgă din data de 4 iulie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării la poșta electronică a recurenteii Maricica Teut, a deciziei integrale a instanței de apel și a expirat la 4 septembrie 2023.

37. Maricica Teut, în pofida acestui fapt, a depus cererea de recurs tocmai la 15 decembrie 2023.

38. Astfel, omiterea efectuării actului de procedură (depunerea recursului) în interiorul termenului legal (2 luni de la data comunicării deciziei integrale), se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurenteii, care urma să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă la folosirea cu bună-credință de drepturilor și obligațiilor sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs depus peste termenul legal prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, care este unul de decădere, poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 §1 din CtEDO.

39. Relevantă cazului, Completul de judecată reține hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Ponomaryov contra Ucrainei din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, potrivit căreia deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

40. La acest aspect se reține și jurisprudența CtEDO în cauza Bodiu contra Republicii Moldova, cererea nr.7516/10, hotărârea din 18 iunie 2019, unde Curtea a notat că sistemele legale a diferitor state membre prevăd posibilitatea extinderii termenului limită, în cazul în care există motive valabile în acest sens.

41. În același timp, dacă termenul limită pentru un recurs este extins după o perioadă considerabilă de timp și pentru motive care nu par să fie persuasive, această decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice. Curtea a recunoscut că este în primul rând la discreția instanțelor naționale să decidă în privința extinderii termenului limită pentru declararea unui recurs, însă această discreție nu este nelimitată. Instanțelor li se cere să aducă motive. Unul din motive poate fi, de exemplu, omisiunea autorităților de a informa părțile despre decizia adoptată în privința cauzelor acestora. Chiar atunci, totuși, posibilitatea extinderii nu poate fi nelimitată, din moment ce părțile trebuie să i-a măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc. În fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită. Curtea a notat că H. în cererea sa de recurs nu a explicat ce l-a împiedicat să afle despre decizie mai devreme, sau mențiunea dacă a încercat să afle despre progresul procedurilor în apel inițiate de el. În aceste circumstanțe, Curtea a considerat că prin admiterea recursului lui H. după scurgerea unei perioade considerabile de timp și în absența vreunei explicații plauzibile de ce nu a făcut-o mai devreme, a adus la zero tot procesul judiciar, care s-a finalizat cu o decizie definitivă și executorie și astfel a constituit *res judicata*.

42. La fel, în cauzele Bacev contra fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, Kemp contra Luxemburgului, Diaz Ochoa contra Spaniei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

43. În această consecvență, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs depusă de Maricica Teut, din

motiv că a fost depusă cu omiterea evidentă a termenului legal prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

44. În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. b) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Maricica Teut, împotriva deciziei din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni